

Kvinden og hjernen

 Af [Peter Bakker](#) 28. april 2009 • I kategorien [Neurolingvistik](#) •

Den 17 april 2009 holdt Mikkel Wallentin en forelæsning ved [Afdeling for Lingvistik \(AAL\)](#) ved Aarhus Universitet. Der har man offentlige forelæsninger om sprog ca. hver anden uge, og alle er velkomne, også udefra. (Man kan komme på en mailingliste ved at sende besked til lingvistik (at) au.dk, så får man besked hver gang).

Forelæsningen handlede om hjernen, sprog og kvinder. Der er en bestemt foredragsholder, [Ann Elisabeth Knudsen](#), som siger at hjernebjælken (corpus callosum) er større hos kvinder end hos mænd. Hjernebjælken forbinder højre hjernehalvdel med venstre hjernehalvdel. Nu siger man at kvinder er gode til multi-tasking, og derfor har de vel brug for flere og hurtigere forbindelser mellem de to hjernehalvdele. Ellers kan man jo ikke tale om aktiekurser i mobiltelefonen, mens man laver mad, skifter ble og skruer møbler sammen. Neurolingvisten Mikkel Wallentin (Aarhus Universitet) viste på en glimrende måde at denne påstand om hjernebjælken ikke er sand. Der er mange myter om hjerneforskelle mellem mænd og kvinder, men ingen af dem viser sig at være funderet i forskning. Mikkel har lovet at skrive noget om det til SprogMuseets blog, derfor skriver jeg ikke mere om det nu.

Men det minder mig om en anden kvinde som jeg så for nogle måneder siden i et [Oprah Winfrey-show](#). Hun var hjerneforsker, og overlevede en hjerneblødning. Hun var 37 da hun fik en sjælden form for hjerneblødning. Hun hedder Jill Bolte Taylor. Hendes venstre hjernedel var stort set ødelagt, inklusive hendes sprogcenter. Hos langt de fleste mennesker spiller den venstre hjernehalvdel den største rolle i sprogproduktion og -forståelse. Hun blev helt rask igen, takket være hendes viljestyrke, hendes mor og hendes kendskab af hjernens anatomi. Men det tog ni år. (Det er i øvrigt en myte at kvinder har større chancer for at få sproget tilbage efter en hjerneblødning).

På fjernsynet viste hun sig meget begejstret om sine erfaringer. Hun levede i et stykke tid med kun højre hjernehalvdel, og der finder men det holistiske, det intuitive, det følelsesmæssige. Og det var så fantastisk, sagde hun, at logisk tænkning bare var udslettet, det var som nirvana. Ingen bekymringer, ingen systematiske tanker, ingen fortid, ingen fremtid. Kun nuet og en enhed med universitet. Hun følte sig meget privilegeret at hun havde kunnet opleve denne tilstand som hjerneforsker.

Tilfældigvis fik jeg så for nylig hendes bog i hænderne: [My stroke of Insight](#), Hodder, 2008) (Norsk udgave [Med et slag](#) Cappelen Damm, Oslo 2009). Bolte Taylor skriver bl.a. en del om sin tilegnelse af amerikansk engelsk da hun var 37, som.... ja, er det nu som første eller andetsprog? Eller begge dele? Det er interessant at læse hvordan hun beskriver hvad hun oplevede da hun hverken kunne tale eller forstå hvad der blev sagt til hende.

I bogen skriver hun lidt om hjernns anatomi og funktioner, og så fortæller hun temmelig detaljeret om hvad hun oplevede da hun skulle lære alt igen. Hun skulle genlære hvert eneste ord og konstruktion (mest i bogens kapitel 8). Det er meget fascinerende, men man undrer sig også over hvordan hun kan huske det hele, selvom hun mistede sit sprog totalt. Her er tænkningen åbenbart helt uafhængig af sproget, ellers kunne hun vel ikke sætte ord på det.

Sidste del af bogen er lidt mærkelig. Her roser hun den højre hjernedel: den er så fantastisk. Men venstredelen er også fin. Det bliver lidt New Age-agtigt. Hun beskriver hvordan hun fortæller sine hjerneceller hvad de skal og ikke skal. Og hendes milliarder af neuroner gør hvad hun giver dem besked på. Men hun må vel vide hvordan, hun er jo en neuro-forsker.

Her er en 19 minutters-[video fra TED-konferencen](#) i 2008 hvor hun fortæller, ja næsten prædiker, om sin Stroke of Insight.

Læs også:

1. [Skal der skelnes mellem drenge- og pigenavne?](#) I april vedtog folketinget en mindre ændring af navneloven fra 2006. Denne ændring indbefatter blandt andet en udvidet adgang til kønsmodsatte fornavne for transseksuelle. Ved lovforslagets førstebehandling i folketinget l...

Seneste sprognyheder

4/5	Sprogforskerne fandt en skat i skoven politiken.dk
27/4	Lille indsats styrker små børns sprog www.dr.dk
26/4	Lad os komme det danske 'jantekomma' til livs politiken.dk
23/4	Ud med sproget - Berlingske Mener www.b.dk
20/4	Unikt runefund i centrum af Odense videnskab.dk
4/1	John Holm, Pioneer in Linguistics, Dies at 72 www.nytimes.com
10/8	Young women, give up the vocal fry and reclaim your strong female voice www.theguardian.com
20/5	Bill Funding Native Language Programs Passes mtpr.org
17/5	Sounds Of The Pilbara II: Songs In Language finishes recording - WAM - West Australian Music wam.org.au
13/5	Seven US Senators Introduce Bill to Promote Preservation of American Indian Languages - Native News Online nativenewsonline.net

FLERE NYHEDER >>>

Verdens sprog på SprogMuseet.dk på et større kort

Mere i kategorien 'Neurolingvistik'

Hvad viser afasi om sprog og hjerne? – Om neurolingvistik
Sproget i spejlet

Nye kommentarer

Arturo til Hebraisk: Et genoplivet sprog eller et nyt sprog?
Yunus til Two Turkish Loanwords in Swedish
Sonstige til Den Danske Ordbog på nettet
Mads Haupt til Er det forkert at splitte sammensatte ord?
Monica Scheuer til Jødiske efternavne
jane til Jødiske efternavne
InglÉS til Sprogene i Mozambique
Birgit Eggert til Hvad er der blevet af Maren?
Grethe Movsing til Hvad er der blevet af Maren?
Henrik Klindt-Jensen til Ded borrihjolmska måled

Artikler om

aktuelle sprog Alfabeter Anmeldelser arabisk

2. [Meget er stadig møj...](#) Seks moderne danske talesprog, dvs. dialekter, er undersøgt. Fra øst: bornholmsk (Rønne), københavnsk (Østerbro), sydsjællandsk (Næstved), østfynsk (Nyborg), sønderjysk (Sønderborg) og vestjysk (Skjern). Resultaterne vil være overraskende for somme.

Tagget med: [handicap](#), [hjerneblødning](#), [hjernen](#), [køn](#), [Neurolingvistik](#)

Skriv en kommentar

Navn (kræves)

E-mail (kræves)

Hjemmeside

Send mig en e-mail når der kommer flere kommentarer.

Biblen bogstaver børn Danmark Dansk Dialekter engelsk esperanto Formidling fransk identitet konsonanter Medier modersmål Musik Navne norsk Ord ordbøger ordforråd oversættelse Plansprog religion romanske sprog russisk Sjøv skriftsprog sprogdød Sproggeografi sprokkort Sprogpolitik sprogteknologi svensk truede sprog tv tyrkisk tysk Udtale Underholdning video vokaler

Arkiv	Resources
januar 2015	Ethnologue: Languages of the World
december 2014	Forvo – All the Words in the World. Pronounced.
november 2014	LL-Map: Language and Location
maj 2014	Minority Rights Group
marts 2014	Omniglot. Writing Systems and Languages of the World
februar 2014	UNESCO Atlas of the World's Languages in Danger
oktober 2013	World Atlas of Linguistic Structures (WALS)
august 2013	
marts 2013	
januar 2013	
december 2012	
november 2012	
oktober 2012	
september 2012	
juli 2012	Bogstavlyd
juni 2012	Dansk sprognævn
maj 2012	Den danske ordbog
april 2012	Dialekt.dk
marts 2012	dk.kultur.sprog
februar 2012	Korpus.dk
januar 2012	Nye ord i dansk på nettet (NOID)
december 2011	Ordbog over det danske sprog
november 2011	Ordnet. Dansk sprog i ordbøger og korpus
oktober 2011	Sproget.dk
september 2011	Svenska Akademien
august 2011	Ø (Schwa.dk)
juli 2011	
juni 2011	
maj 2011	
april 2011	
marts 2011	
februar 2011	
januar 2011	
december 2010	
november 2010	
oktober 2010	
september 2010	
juni 2010	
maj 2010	
april 2010	
marts 2010	
februar 2010	
januar 2010	
december 2009	
november 2009	
oktober 2009	
september 2009	
august 2009	
juli 2009	
juni 2009	
maj 2009	
april 2009	

